

بررسی تاثیر معیارهای مدیریت محیطی مسئولیت اجتماعی بر عملکرد مالی شرکتهای تولیدی با تاکید بر معیارهای مالی نوین در حسابداری

هومن جعفرپور ایناللو

گروه حسابداری، واحد بیرجند، دانشگاه آزاد اسلامی، بیرجند، ایران
h.m.jafarpoor@gmail.com

حبیب اله نخعی

استادیار گروه حسابداری، واحد بیرجند، دانشگاه آزاد اسلامی، بیرجند، ایران (نویسنده مسئول)
h.nakhaei48@yahoo.com

قدرت اله طالب نیا

دانشیار گروه حسابداری، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
gh_talebniya@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۳/۰۳ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۷/۰۷

چکیده

در پژوهش حاضر به بررسی تاثیر معیارهای مدیریت محیطی مسئولیت اجتماعی بر عملکرد مالی شرکتهای تولیدی با تاکید بر معیارهای مالی نوین در حسابداری پرداخته شد. باتوجه به مطالعات انجام شده، طبقه بندیهای مختلفی برای افشای مسئولیت اجتماعی شرکت وجود دارد. در این پژوهش از معیار مدیریت محیطی با زیرمعیارهای سلامت و ایمنی در محیط کار، برنامههای آموزشی و توسعه کارکنان و روابط کارکنان به عنوان متغیرهای مستقل استفاده شد. همچنین متغیرهای ارزش افزوده اقتصادی، ارزش افزوده بازار، ارزش افزوده اقتصادی تعدیل شده و Q توبین جهت اندازه گیری عملکرد مالی شرکتهای با عنوان متغیرهای وابسته بررسی گردید. تحقیق حاضر از لحاظ طبقه بندی بر مبنای هدف از نوع کاربردی و روش تحقیق از نوع کمی می باشد و از نظر تحلیل داده ها، توصیفی از نوع همبستگی است.

داده های مورد نیاز جهت آزمون فرضیه ها با استفاده از سایت بورس اوراق بهادار، یادداشت های همراه و گزارش فعالیت هیات مدیره به مجمع ۱۰۸ شرکت تولیدی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در طی دوره زمانی ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸ گردآوری شد و با بهره گیری از روش رگرسیون چند متغیره با استفاده از آزمون F لیمر، هاسمن، بروش-گادفری و بروش-پاگن به کمک نرم افزار R مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج آزمون فرضیه ها نشان داد که بین سه مولفه مورد استفاده در شاخص های مدیریت محیطی با معیارهای مالی نوین ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد. باتوجه به نتایج پژوهش حاضر مدیران شرکتهای با در نظر گرفتن مولفه های مدیریت محیطی می توانند در بهبود عملکرد شرکت تاثیر گذار باشند و در جهت افزایش ارزش شرکت و توسعه پایدار گام بردارند.

واژه های کلیدی: مسئولیت اجتماعی شرکت، مدیریت محیطی، عملکرد مالی نوین.

۱- مقدمه

در طول سه دهه گذشته، بسیاری از سازمان‌ها با فشار فزاینده‌ای از سوی گروه‌های ذینفع مختلف (به عنوان مثال، مشتریان، دولت، کارمندان و رقبا) برای پرداختن به طیف گسترده‌ای از مسائل اجتماعی و زیست محیطی روبرو شده‌اند. شرکت‌ها برای حفظ مجوز فعالیت در جامعه، با تدوین استراتژی‌ها یا ابتکارات مسئولیت اجتماعی شرکت به این فشار گروه‌های ذینفع پاسخ داده‌اند (پورتر و کرامر^۱، ۲۰۰۶). امروزه در محیط تجارت با آگاهی اجتماعی که ایجاد شد، روند پایداری نحوه عملکرد شرکت‌ها را تغییر داده است و این موضوع توسط نهادهای بین‌المللی مانند سازمان ملل^۲، گزارش‌های اولیه جهانی^۳، هیئت استانداردهای حسابداری پایداری^۴، شورای تجارت جهانی برای توسعه پایدار^۵ و اصول سرمایه‌گذاری مسئولانه^۶ که اصول، دستورالعمل‌ها و بهترین روش‌ها را برای شرکت‌ها در جهت مدیریت عملکردها و دارایی‌های مختلف خود به شیوه‌ای با مالکیت چند سهامدار پایدار تنظیم کرده است، پشتیبانی و حمایت می‌شود. این مفهوم به عنوان زبان جدید تجارت تبدیل شده است که به موجب آن شرکت‌ها نه تنها نیاز به حفظ قدرت مالی برای سهامداران بلکه تأثیرات اجتماعی و زیست محیطی خود بر سهامداران گسترده‌تر یعنی جامعه، مصرف‌کنندگان، مشتریان، تأمین‌کنندگان، کارمندان، سرمایه‌گذاران و نهادهای نظارتی خواهند گذاشت. چشم‌انداز گسترده در مورد ارزش سازمانی تغییر شکل داده است و بسیار فراتر از دامنه صورت‌های مالی و حسابداری می‌باشد (نیزم و همکاران^۷، ۲۰۱۹).

پایداری اجتماعی و محیطی مفهوم جدیدی نیست. اصطلاح "زیست محیطی، اجتماعی و شرکتی"^۸ اولین بار در ژوئن ۲۰۰۴ توسط پیمان اولیه سازمان ملل متحد با عنوان "چه کسی به پیروزی اهمیت می‌دهد" برای تمرکز بر اهمیت و تعامل بین مسائل زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی ارائه شد. ادبیات فزاینده‌ای وجود دارد که عوامل پایداری را تایید می‌کند، هنگامی که این استراتژی‌ها در فعالیت‌ها و تجزیه و تحلیل سرمایه‌گذاری ادغام می‌شوند، می‌توانند بر عملکرد بلندمدت سرمایه‌گذاران نیز تأثیر گذارند (اوئر^۹، ۲۰۱۶). سرمایه‌گذاران می‌توانند فرصت‌های اولیه بازار را با شرکت‌هایی پیدا کنند که مدیریت عوامل پایداری را در مرکز اصلی توجه تجارت خود قرار می‌دهند. مدیران سرمایه‌گذاری و تحلیل‌گران مالی که می‌توانند عوامل پایداری را با

چشم‌اندازهای آینده شرکت تفسیر و مرتبط کنند، می‌توانند به طور بالقوه یک مزیت رقابتی برای شرکت ایجاد کنند. شرکت‌های تولیدی نیز نقش مهمی در توسعه پایدار دارند. در حال حاضر، پایداری یکی از مهمترین روندهای صنعت است و این می‌تواند به صورت تمایل سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری با مسئولیت پذیری پایدار^{۱۰} یا تمرکز مدیریت شرکت بر مسئولیت اجتماعی شرکت^{۱۱} یا تمرکز سرمایه‌گذار بر پایداری و تأثیرات زیست محیطی باشد (نیزم و همکاران، ۲۰۱۹). سازمان‌های امروزی که در دنیای حساس به مسائل اجتماعی و زیست محیطی به سر می‌برند، لازم است علاوه بر رضایت مشتریان، به سلامتی و رفاه کارکنان و همچنین حفاظت از محیط زیست اهمیت ویژه‌ای دهند. یکی از مهمترین مواردی که شرکت‌ها را به سمت استقرار و بهبود سیستم‌های ایمنی، بهداشت و محیط زیست ترغیب می‌کند، بروز انتظارات اساسی از طرف ذینفعان سازمان در حوزه‌های ایمنی، سلامتی و بخصوص محیط زیست است. علاوه بر این کاهش خطرات زیست محیطی و ارتقای سلامت و ایمنی کارکنان، موجب بهبود بهره‌وری گشته و شرکت‌هایی که شهرت قابل توجهی دارند می‌توانند از این طریق اعتبار و تصویر خود را نزد مشتریان، سرمایه‌گذاران و ذینفعانی که نسبت به مسائل اجتماعی حساس هستند، تقویت نمایند (کاپلان و همکاران، ۲۰۰۴). در حالی که شرکت‌ها ممکن است رابطه بین عملکرد پایدار و عملکرد تجاری را درک کنند، باید بتوانند با در دسترس بودن داده‌ها و کیفیت معقول آن‌ها، شاخص‌های زیست محیطی را در عملکرد تجاری ارزیابی کنند (نیزم و همکاران، ۲۰۱۹). این به نوبه خود به سرمایه‌گذاران (از جمله سهامداران فعلی و آینده) کمک می‌کند تا ارزیابی پایداری خود را در تصمیم‌گیری و فرآیندهای تجاری ادغام کنند. تعداد فزاینده‌ای از سرمایه‌گذاران متعهد به ادغام پایداری اجتماعی و زیست محیطی در روند سرمایه‌گذاری هستند. عوامل زیست محیطی جهت تهیه اطلاعاتی برای کمک به مدیران در امر ارزیابی عملکرد، کنترل، تصمیم‌گیری و گزارشگری برای یک سازمان یا منطقه می‌باشد و بر اساس مفاهیم، معیارها و ارزش‌های زیست محیطی و اقتصادی بنا شده است تا تأثیر آن را بر شاخص‌های عملیاتی و مالی شرکت مورد ارزیابی قرار دهد. بسیاری از کشورها وقتی مسائل اخلاقی، شرایط محیط کار، پایداری محیط زیست و غیره مطرح می‌شود، در اتخاذ رفتارهای

⁶ Principles for Responsible Investment (PRI)

⁷ Nizam et al.

⁸ environmental, social and governance (ESG)

⁹ Auer

¹⁰ sustainable responsible investing (sri)

¹¹ corporate social responsibility (csr)

¹ Porter and Kramer

² United Nations (UN)

³ Global Reporting Initiative (GRI)

⁴ Sustainability Accounting Standards Board (SASB)

⁵ World Business Council for Sustainable Development (WBCSD)

ذینفعان می‌باشد. از این بیانیه به عنوان یک روش روشن و قوی استقبال شده است که "روند تغییر مسیر و جایگزینی تقدم سهامداران با هدف چند سهامدار برای شرکت‌ها" می‌باشد (هاریسون و همکاران^۲، ۲۰۱۹). همانطور که رونگارد و اسمیت^۳ (۲۰۱۹) بیان کردند "حداکثر سازی ثروت سهامداران چنان در تفکر مدیریتی جا افتاده است که تا سطح هنجاری بالا می‌رود و به سازماندهی فعالیت‌های شرکتی و تصمیم‌گیری مدیریتی ادامه می‌دهد" (هاریسون و همکاران، ۲۰۱۹).

وقتی شرکتی سیستم‌های نظارتی سلسله مراتبی و انگیزه‌های مدیریتی متمرکز بر عملکرد مالی را ایجاد می‌کند، توانایی شرکت در استقرار استراتژی‌های مسئولیت اجتماعی شرکتی محدود می‌شود، در حالی که ترکیبی از کنترل‌های استراتژیک با انگیزه‌های مدیریت مرتبط با رویکرد مسئولیت اجتماعی شرکت ایجاد می‌کند. بنابر این انتظار می‌رود که برای بهبود عملکرد مالی شرکت، فعالیت‌های مسئولیت اجتماعی شرکتی باید با زمینه حاکمیت شرکتی مطابقت داشته باشد. به عبارت دیگر، ارتباط مثبت بین مسئولیت اجتماعی شرکتی و حاکمیت شرکتی باعث بهبود عملکرد مالی شرکت می‌شود (پکوویچ و ووگت^۴، ۲۰۲۰). این مطالعه سعی دارد با بررسی تأثیرات ابعاد محیطی مسئولیت اجتماعی، رابطه بین مسئولیت اجتماعی شرکت در حوزه مدیریت زیست محیطی و منابع انسانی با عملکرد مالی شرکت‌ها را گسترش دهد.

• مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها

مسئولیت اجتماعی شرکت یک تصمیم استراتژیک است که به موجب آن سازمان‌هایی که متعهد به جامعه هستند می‌توانند به حل مسائل زیست محیطی و اجتماعی (نس^۵، ۱۹۹۲)، با هدف تأثیر مثبت بر افراد خارج از سازمان کمک کنند (رمضان و همکاران، ۲۰۲۱). سازمان‌های تجاری اهمیت عملکرد مالی و همچنین غیر مالی (به عنوان مثال عملکرد اجتماعی شرکت‌ها) را در نتیجه کلی تجارت خود تأیید می‌کنند (آکیسیک و گال^۶، ۲۰۱۱). در حالی که امور مالی سنتی بر تئوری حداکثر سود شرکت تمرکز داشت، رویکرد مسئولیت اجتماعی شرکت مفهومی مدرن می‌باشد که ذینفعان سازمان‌ها را معرفی می‌کند (پالترینیری و همکاران^۷، ۲۰۲۰). مارگولیس و همکاران (۲۰۰۹) بیان کردند که مسئولیت اجتماعی شرکت با افزایش قدرت مالی شرکت‌ها یک مزیت رقابتی به دست می‌آورد، این بدان معناست

مسئولانه پیش‌تاز هستند. همچنین از مشخصه‌های بارز محیط رقابت کنونی، منابع کمیاب است که در آن ارزیابی عملکرد نقشی اساسی برای سازمان ایفا می‌کند (کونادو، ۲۰۱۷).

یکی از مهمترین ابعاد عملکردی سازمان، بعد مالی آن است. ارزیابی عملکرد مالی شرکت‌ها از مهمترین موضوعات مورد توجه اعتباردهندگان، سرمایه‌گذاران، مدیران و دولت هاست. اعتباردهندگان به منظور تصمیم‌گیری در خصوص میزان و نرخ اعطای اعتبارات به ارزیابی عملکرد شرکت‌ها می‌پردازند و سهامداران (سرمایه‌گذاران) به منظور ارزیابی میزان موفقیت مدیران در بکارگیری سرمایه آن‌ها و تصمیم‌گیری در خصوص افزایش، حفظ یا فروش سرمایه‌گذاری به ارزیابی عملکرد شرکت-های سرمایه پذیر علاقه‌مند می‌باشند. ذینفعان مختلف به ویژه سهامداران درصد هستند در شرکت‌هایی سرمایه‌گذاری کنند که عملکرد مالی مناسبی دارند و از لحاظ عملکرد به دنبال شرکت‌های برتر هستند (کلیری و کوئین^۱، ۲۰۱۶).

باتوجه به اهمیت موضوع مسئولیت اجتماعی شرکت در بعد عملکرد محیطی و همچنین عملکرد مدیریتی در سازمان‌ها که می‌توانند بر چشم اندازهای آینده و ایجاد مزیت رقابتی برای شرکت موثر باشد، در این تحقیق قصد داریم از شاخص‌های مدیریت محیطی استفاده کنیم و تأثیر شاخص‌های مدیریت محیطی را بر عملکرد مالی شرکت‌ها مورد بررسی قرار دهیم و باتوجه به اینکه اکثر تحقیقات پیشین از معیارهای مالی سنتی همچون بازده دارایی‌ها، بازده حقوق صاحبان سهام و بازده فروش به عنوان معیارهای عملکرد مالی استفاده کردند و مورد سنجش قرار داده بودند، اما در این مطالعه معیارهای مالی نوین از جمله ارزش افزوده اقتصادی، ارزش افزوده اقتصادی تعدیل شده، ارزش افزوده بازار و Tobin's Q جهت سنجش و اندازه‌گیری عملکرد مالی شرکت‌ها استفاده خواهد شد. هدف از این مطالعه بررسی تأثیر شاخص‌های مدیریت محیطی مسئولیت اجتماعی بر عملکرد مالی شرکت‌های تولیدی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

در سال ۲۰۱۹، گروهی از مدیران عامل شرکت‌های بزرگ در ایالات متحده بیانیه جدیدی در مورد اهداف شرکت‌ها را امضا کردند و آن‌ها اظهار داشتند که هدف یک شرکت، فقط به حداکثر رساندن بازده سهامداران نیست، بلکه، تأمین منافع همه

⁵ Ness

⁶ Akisik and Gal

⁷ Paltrinieri et al.

¹ Cleary & Quinn

² Harrison et al.

³ Ronnegard and Smith

⁴ Pekovic and Vogt

بهبود روش‌های استخدام در جذب بهترین استعدادها، ایجاد انگیزه در کارکنان و افزایش تعهد آن‌ها به اهداف سازمانی در نظر گرفته شود. به طور کلی، تحقیقات در چشم انداز ابزاری مسئولیت اجتماعی شرکت و مدیریت منابع انسانی می‌تواند با شناسایی چگونگی ارتباط جنبه‌های مسئولیت اجتماعی شرکت و مدیریت منابع انسانی و چگونگی تاثیر آن‌ها در عملکرد، به دانش علمی کمک کند. همچنین مسئولیت اجتماعی شرکت به انباشت منابع انسانی یا سرمایه انسانی کمک می‌کند. انباشت سرمایه انسانی ناشی از اقدامات مسئولانه اجتماعی می‌تواند منبعی از مزیت رقابتی باشد و همچنین منجر به بهبود عملکرد مالی شود (آبادگارسیا و همکاران^۴، ۲۰۲۱).

در پژوهش‌های قبلی افشای مسئولیت اجتماعی شرکت به چندین دسته طبقه بندی شد، که در نگاره شماره ۱ برخی از طبقه بندی‌ها آورده شده است اما تاکنون هیچ طبقه بندی استاندارد وجود ندارد و اغلب طبقه بندی‌های مورد استفاده توسط یک شرکت بسته به نیاز شرکت و ذینفعان آن دارد که با شرکت دیگر متفاوت می‌باشد (میرفضلی، ۲۰۰۸). اما زمینه‌های اصلی افشای مسئولیت اجتماعی شرکت به طور مداوم با محیط، انرژی، کارمندان یا منابع انسانی، مصرف کنندگان، محصولات و جامعه مرتبط است (چان و همکاران، ۲۰۱۴؛ گائو و همکاران، ۲۰۰۵).

در این مطالعه، مسئولیت اجتماعی شرکت را به وسیله ابعاد مدیریت محیطی بررسی خواهیم کرد و با توجه به مطالب مطرح شده، در پژوهش حاضر از طبقه بندی افشای مسئولیت اجتماعی شرکت که توسط موتاکین و سابرامینیام (۲۰۱۵) با تاکید بر معیارهای زیست محیطی و منابع انسانی بیان شد و شامل زیر معیارهای سلامتی و ایمنی در محیط کار، برنامه‌های آموزشی و توسعه کارکنان و روابط کارکنان است، استفاده شد. استقرار سیستم مدیریت سلامتی و ایمنی در سازمان‌ها، شرکت‌ها و صنایع بزرگ و کوچک در جهان همواره بر اساس یکسری خطوط راهنما انجام گرفته که معمولاً از ساختار مشابهی برخوردارند. در دنیای پر رقابت امروز بسیاری از شرکت‌ها پی برده‌اند که باید مدیریت سلامتی و ایمنی در محیط کار را جز جدایی ناپذیر و ضروری سازمان خود قرار داده و به آن‌ها همانقدر اهمیت و بها دهند که به دیگر مدیریت‌های سازمان می‌دهند. هدف نهایی در سیستم مدیریت سلامتی و ایمنی در سازمان‌ها محافظت از افراد، جامعه، اموال و محیط زیست می‌باشد (بهداشت، ایمنی و سیستم مدیریت محیط زیست، ۲۰۰۴).

که مسئولیت اجتماعی شرکت تأثیر مثبتی بر عملکرد مالی دارد که مربوط به نظریه ذینفعان است (فریمن، ۱۹۸۴). بنلملی (۲۰۱۹) اشاره کرد که شرکت‌های دارای مسئولیت اجتماعی بالا با ارائه سود سهام بیشتر به سهامداران، مشکلات نمایندگی را مدیریت می‌کنند. در اقتصادهای پیشرفته، شرکت‌ها بسیار درگیر فعالیت‌هایی هستند که نه تنها به اقتصاد، بلکه به آموزش، محل کار و ایجاد روابط با مشتری کمک می‌کنند. شرکت‌ها برای بدست آوردن بازده مالی و غیر مالی اطلاعات مسئولیت اجتماعی شرکت را گزارش می‌کنند. بازدهی مالی می‌تواند در عملکرد مالی بهتر، ثبات مالی و دسترسی بهتر به منابع مالی منعکس شود زیرا نشان دهنده عملکرد مثبت درباره سازمان است (رمضان و همکاران، ۲۰۲۱).

• مدیریت محیطی

آلبرتینی^۱ (۲۰۱۳)، مدیریت زیست محیطی شرکت را تجسم مدیریت محیط زیست، عملکرد محیطی و افشای محیط زیست تعریف کرده است. شرکت‌ها برخی از سیاست‌ها، تکنیک‌ها و رویه‌هایی را در پی می‌گیرند که با هدف اصلی کنترل و نظارت بر تاثیر عملیاتی آن‌ها بر محیط زیست می‌باشد (مونتابون و همکاران^۲، ۲۰۰۷). از اینرو وجود سیستم‌های مدیریت زیست محیطی^۳ نشان دهنده یکپارچگی مناسب خط مشی‌های زیست محیطی با اهداف و مقاصد زیست محیطی می‌باشند. ارزیابی سیستم‌های زیست محیطی و سیستم‌های عملیاتی مختلف که در تعامل با محیط هستند، امری ضروری می‌باشد (آشنایی با سیستم مدیریت زیست محیطی و نظام مدیریت، ۱۳۸۷). عدم عملکرد یک شرکت در راستای اجرای مسئولیت اجتماعی احتمالاً هزینه‌های قابل توجهی را به همراه خواهد داشت و از نظر مالی نیز منجر به کاهش سود می‌شود و باعث می‌شود شرکت از نظر اجتماعی موقعیت خوبی نداشته باشد. برعکس، اگر شرکت‌هایی که سیاست‌های مسئولیت پذیری اجتماعی را اتخاذ می‌کنند سودآوری بیشتری داشته باشند، انگیزه‌ای برای سرمایه گذاران در جهت افزایش سرمایه گذاری در برنامه‌های مسئولیت اجتماعی شرکتی فراهم می‌کنند (لین و همکاران، ۲۰۱۹). دیدگاه ابزاری مسئولیت اجتماعی شرکتی و مدیریت منابع انسانی مبتنی بر مسئولیت اجتماعی شرکتی به عنوان یک استراتژی مدیریت منابع انسانی می‌باشد. به عنوان مثال، مسئولیت اجتماعی شرکت ممکن است به عنوان راهی برای

³ Environmental Management Systems (EMS)

⁴ Ubeda García et al.

¹ Albertini

² Montabon et al.

نگاره شماره ۱. طبقه بندی‌های استفاده شده برای افشای مسئولیت اجتماعی شرکت در مطالعات پیشین

نویسندگان	دسته بندی
احمد و همکاران ^۱ (۲۰۰۳)	محیط زیست، انرژی، منابع انسانی، محصولات و مصرف کنندگان، مشارکت جامعه
گائو و همکاران ^۲ (۲۰۰۵)	محیط زیست، انرژی، بهداشت و ایمنی، منابع انسانی، مشارکت جامعه، شیوه های تجارت عادلانه
راتانازونگکل و همکاران ^۳ (۲۰۰۶)	محیط زیست، انرژی، محصولات، جامعه، منابع انسانی و سایر موارد
برانکو و رودریگز (۲۰۰۸)	محیط زیست، منابع انسانی، محصولات و مصرف کنندگان، مشارکت جامعه
سیحانی و همکاران (۲۰۰۹)	منابع انسانی، مشتریان یا محصول، جامعه، محیط زیست، عمومی
چان و همکاران (۲۰۱۴)	عمومی، محیط زیست، انرژی، منابع انسانی، محصولات، جامعه، شیوه های عادلانه تجارت
جیزی و همکاران (۲۰۱۴)	مشارکت جامعه، محیط زیست، کارمندان، کیفیت محصولات و خدمات
موتاکین و سابرامینیام (۲۰۱۵)	مشارکت جامعه، محیط زیست، کارمندان، محصول و خدمات
آناس و همکاران (۲۰۱۵)	محیط زیست، جامعه، محل کار، بازار

(چوکودی^۴، ۲۰۱۴). داشتن تعهد به بهبود مدیریت محیطی برای حصول اطمینان از این نکته است که سازمان‌ها به طور مستمر خود را ارزیابی نموده و در جست و جوی شیوه‌هایی جهت بهبود عملکرد محیطی خویش باشند. معیار دیگری که در روابط کارکنان مورد بررسی می‌باشد مسئولیت پذیری آن‌ها است. تعریفی که موسسه‌ی کسب و کار برای مسئولیت اجتماعی از مسئولیت پذیری اجتماعی ارائه می‌کند، به این نحو است: «تحقق موفقیت تجاری از طریق احترام به ارزش‌های اخلاقی، مردم، جامعه و محیط زیست» (تسوتسورا، ۲۰۰۴). وهریخ و کونتز (۱۹۹۳) مسئولیت اجتماعی شرکت را توجه جدی به تاثیر عملیات شرکت بر روی جامعه تعریف کردند. لذا مدیریت روابط بین فردی می‌تواند به مدیریت سطوح انگیزه فردی کمک کند (آکپان و همکاران^۷، ۲۰۲۱).

• عملکرد مالی

ارزیابی عملکرد از جمله وظایف اساسی و کلیدی مدیران است تا با شناسایی نقاط ضعف و قوت فعالیت‌های انجام شده نسبت به اصلاح و بهبود اقدام نمایند. ارزیابی عملکرد بنگاه‌های اقتصادی، نیازمند شناخت معیارها و شاخص‌هایی است که در دو مجموعه شاخص‌های مالی و غیرمالی طبقه بندی می‌شود. به طور کلی دو مدل ارزیابی عملکرد در رابطه با تعیین ارزش شرکت و عملکرد مدیران وجود دارد که عبارت اند از: مدل حسابداری و مدل اقتصادی. معیارهای حسابداری ارزیابی عملکرد شرکت عبارت اند از: سود، رشد سود، جریان‌های نقدی، سود هر سهم، سود

معیار برنامه‌های آموزشی و توسعه کارکنان، مدیریت برای اجرای موفق ایزو ۱۴۰۰۰ می‌باشد که باید سطح تجربه، شایستگی و پرورش و آموزش مورد نیاز را تعیین کند. برای اینکه کارکنان مربوط به هر بخش و سطح از اهمیت پیروی از خط مشی و رویه‌های زیست محیطی و ملزومات سیستم مدیریت محیط زیست ایزو ۱۴۰۰۰ آگاه باشند، آموزش مناسب ضروری است. باید اثر و عملکرد فعالیت‌های مهم کارکنان به صورت بالفعل یا بالقوه و منافع زیست محیطی آن برای همه روشن گردد. آنان نقش و مسئولیت را در هم‌نوایی کامل با خط مشی‌ها و رویه‌های زیست محیطی و الزامات سیستم مدیریت محیطی خواهند فهمید. این الزامات آمادگی کامل در پاسخ گویی به نیازها و پیامدهای انحراف از رویه‌های تعریف شده می‌باشد (تی‌تائو^۵، ۲۰۱۷).

کارمندان به عنوان استراتژیک ترین ذینفعان هستند و مشارکت آن‌ها در طرح‌های مسئولیت اجتماعی شرکت به طور قابل توجهی بر روی اهداف اصلی سازمان تاثیر می‌گذارد (آگونیس و گلاواس، ۲۰۱۲). به طور خاص، مدیریت ارتباط با کارکنان به عنوان فرایندی تعریف می‌شود که سازمان‌ها برای مدیریت موثر روابط بین مدیر و کارمندان از آن استفاده می‌کنند و هدف آن حفظ تعهد، روحیه و اعتماد به منظور ایجاد یک فضای امن در محیط کار می‌باشد (جینگ^۶، ۲۰۱۳). همچنین، می‌توان آن را به عنوان فرآیند اتخاذ روش‌های مختلف کنترل برای تنظیم روابط کارمند و مدیر، یا روابط کارمند و کارمند، که شرکت را قادر می‌سازد به اهداف خود برساند، تعریف کرد

¹ Ahmad et al.

² Gao et al.

³ Ratanajongkol et al.

⁴ Thi Thao

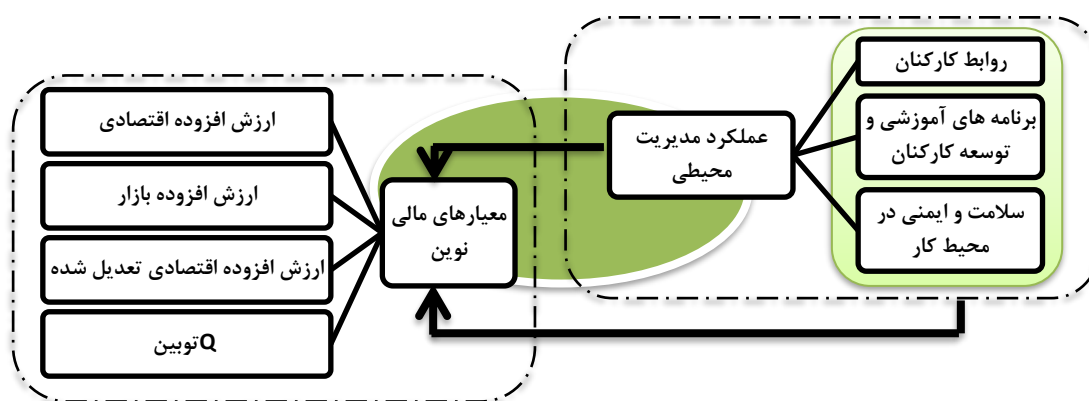
⁵ Jing

⁶ Chukwudi

⁷ Akpan et al.

کثرت معیارهای حسابداری و اقتصادی، در این پژوهش برای ارزیابی عملکرد مالی شرکت‌ها، سه مورد از معیارهای مدل اقتصادی که شامل ارزش افزوده اقتصادی، ارزش افزوده بازار و ارزش افزوده اقتصادی تعدیل شده می‌باشد و یک مورد از معیارهای حسابداری که شامل Q توبین است، استفاده خواهد شد.

تقسیمی هر سهم، ارزش بازار به دفتری، سود باقیمانده، بازگشت سرمایه و نسبت‌های مالی (شامل: بازده دارایی، بازده سهام، نسبت قیمت به سود و Q توبین) و معیارهای اقتصادی ارزیابی عملکرد شرکت عبارت اند از: ارزش افزوده اقتصادی، ارزش افزوده بازار و ارزش افزوده اقتصادی تعدیل شده، ارزش افزوده نقدی، ارزش افزوده سهامدار (ولف، ۲۰۰۳). به دلیل

شکل ۱- مدل مفهومی

ویدودو و همکاران (۲۰۲۰)، مدیریت عملکرد اقتصادی و زیست محیطی را بر بینش جدیدی از مالکیت دولت مورد مطالعه قرار دادند. مطالعه آن‌ها با هدف بررسی رابطه بین عملکرد محیطی، مالکیت دولت و عملکرد مالی شرکت‌ها انجام شد. این مطالعه از شواهدی درباره شرکت‌های دولتی استفاده کرد که تمرکز زیادی بر تحقیقات مربوط به عملکرد زیست محیطی و مالی نداشته‌اند. علاوه بر این، از معیارهای مناسب برای اندازه گیری عملکرد محیطی استفاده کردند. پژوهش فوق نشان داد که عملکرد محیط زیست با در نظر گرفتن سه متغیر بازده دارایی، بازده حقوق صاحبان سهام و Q توبین تاثیر مثبتی بر عملکرد مالی دارد. نتایج این مطالعه برای مدیریت شرکت‌ها در مورد چگونگی تبدیل شدن موضوعات مهم به محیط زیست، نکاتی مهم است که باید برای بهبود عملکرد شرکت مورد توجه قرار گیرند. برای دولت، نتایج این مطالعه همچنین می‌تواند در ایجاد سیاست‌های مدیریت محیط زیست موثر باشد.

زومینگ^۲ (۲۰۱۹)، به بررسی گره‌گشایی از رابطه پیچیده بین عملکرد محیطی و مالی پرداخت. یافته‌های وی نشان داد که عملکرد محیطی و عملکرد مالی شرکت به طور کلی با یکدیگر ارتباط مثبت دارند و این نشان می‌دهد که به طور کلی یک استراتژی فعال اقتصادی در بهبود عملکرد مالی آینده مفید است

پژوهش‌های خارجی

آبادگاریا و همکاران (۲۰۲۱) در تحقیق خود به ارتباط دو مفهوم مربوط در ادبیات مدیریت، مانند مسئولیت اجتماعی شرکت و مدیریت منابع انسانی سبز پرداختند. هدف مقاله تجزیه و تحلیل رابطه بین مسئولیت اجتماعی شرکت و عملکرد شرکت با در نظر گرفتن یک طرف رابطه مستقیم و از سوی دیگر، میانجیگری مدیریت منابع انسانی سبز و نتایج زیست محیطی بود. نتایج به دست آمده وجود رابطه مستقیم و مثبت بین مسئولیت اجتماعی شرکت و عملکرد را نشان می‌دهد. علاوه بر این، از طریق میانجیگری مدیریت منابع انسانی سبز و نتایج زیست محیطی، تأثیر غیرمستقیمی در رابطه فوق‌الذکر پیدا کردند.

دیرایلا و همکاران^۱ (۲۰۲۰)، در تحقیق خود تاثیر عملکرد محیط زیست و هزینه‌های زیست محیطی بر عملکرد مالی را با استفاده از کمیته مسئولیت اجتماعی به عنوان یک متغیر مداخله گر بر روی شرکت‌های معدنی ذکر شده در بورس اوراق بهادار اندونزی و در سال‌های ۲۰۱۸-۲۰۱۵ بررسی کردند. این تحقیق به عنوان یک ملاحظه مهم در ایجاد سیاست‌های مربوط به عملکرد زیست محیطی و به عنوان ابزاری برای سنجش عملکرد مالی برای پیشرفت شرکت‌ها مورد استفاده قرار گرفت.

² Zuoming

¹ Derila and et al.

داشت و عدم اطمینان محیطی درک شده بر استفاده از حسابداری مدیریت زیست محیطی تاثیر مثبت معناداری را نشان داد.

زندگی و فغانی (۱۳۹۷)، به بررسی تاثیر عملکرد اجتماعی، زیست محیطی و اخلاقی بر عملکرد مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار پرداختند. در این مطالعه عملکرد مالی متغیر وابسته و عملکرد اجتماعی، زیست محیطی و اخلاقی متغیر مستقل بودند. نتایج نشان داد که بین عملکرد اجتماعی، زیست محیطی و اخلاقی و عملکرد مالی شرکت‌ها تاثیر مستقیم و معناداری وجود داشت.

فخاری و همکاران (۱۳۹۶)، مولفه‌ها و شاخص‌های گزارشگری زیست محیطی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران را طی دوره زمانی ۱۳۸۲ تا ۱۳۹۰ مورد بررسی قرار دادند. نتایج آن‌ها نشان داد که سطح افشای اطلاعات زیست محیطی روند متغیری داشته است.

دارابی و اکبری (۱۳۹۴) به بررسی عوامل موثر بر اجرای حسابداری زیست محیطی پرداختند. هدف پژوهش، بررسی مبانی نظری مورد نیاز برای اجرای حسابداری محیط زیست در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و عوامل مؤثر بر آن بود. یافته‌های پژوهش، بیانگر آن است که اثر کلیه‌ی متغیرها بر حسابداری محیط زیست تأیید شده است. به علاوه، متغیر موانع موجود در حسابداری جاری برای اندازه‌گیری فعالیت شرکت‌ها در محیط زیست در اولویت نخست و متغیر ایجاد ریسک بر اثر تهدیدات محیط زیست در اولویت آخر قرار گرفت. در اولویت بندی فرضیه‌ها، این نتیجه حاصل شد که کلیه‌ی متغیرهای مورد بحث بر حسابداری محیط زیست مؤثر هستند.

فرضیه‌های پژوهش

با توجه به مبانی نظری و پیشینه پژوهش، فرضیه‌های تحقیق به شرح زیر می‌باشد:

فرضیه اصلی: معیارهای مدیریت محیطی مسئولیت اجتماعی بر عملکرد مالی شرکت تاثیر گذار است.

فرضیه فرعی ۱: سلامتی و ایمنی در محیط کار بر عملکرد مالی نوین در شرکت‌ها موثر است.

فرضیه فرعی ۲: برنامه‌های آموزشی و توسعه کارکنان بر عملکرد مالی نوین در شرکت‌ها موثر است.

فرضیه فرعی ۳: روابط کارکنان بر عملکرد مالی نوین در شرکت‌ها موثر است.

(به عنوان مثال، سبز بودن را بررسی کرد). زومینگ در مطالعه خود مطرح کرد که همه شرکت‌ها در تمام بخش‌های صنعت نمی‌توانند فقط از این استراتژی تقلید کنند و از آن بهره‌مند شوند. ناهمگنی عملکرد محیطی و عملکرد مالی تحت زمینه‌های مختلف در سطح شرکت و سطح صنعت نشان می‌دهد که تاثیر واقعی عملکرد محیطی شرکت در عملکرد مالی می‌تواند از اثر کل متفاوت باشد و تا حد زیادی به ویژگی‌های خاص آن و بخش صنعتی وابسته به آن بستگی دارد. رابطه علی و معلولی دو طرفه بین عملکرد محیطی و عملکرد مالی نشان می‌دهد که لازم است شرکت‌ها از منابع مالی کافی برای اجرای استراتژی‌ها و ابتکارات پیشگیرانه زیست محیطی برخوردار باشند.

کونادو (۲۰۱۷)، عملکرد محیطی شرکت و عملکرد مالی شرکت را در انگلستان مورد مطالعه قرار داد. با توجه به رابطه عملکرد مدیریت زیست محیطی و عملکرد مالی شرکت، مشخص شد که سیاست‌های محیطی، نظارت، فرآیندها و سیستم‌های مدیریتی با عملکرد مالی شرکت ارتباط چشمگیری دارند. همچنین به این نتیجه رسیدند که به طور کامل واسطه‌ای بین سیاست‌های زیست محیطی، نظارت، سیستم‌های مدیریت و بازده دارایی‌ها، بازده سرمایه و قیمت سهام است.

پژوهش‌های داخلی

وقفی و همکاران (۱۳۹۹)، به بررسی تاثیر اهتمام مطلوب مدیریت محیط زیست، کنترل کیفیت و بهداشت کارکنان بر بحران مالی و عملکرد با تاکید بر نقش مدیریت دولتی در شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. نتایج نشان داد که بین اخذ گواهینامه‌های بین‌المللی شرکت و بازده سهام رابطه وجود دارد و این رابطه با مدیریت دولتی شرکت تغییر مثبت می‌کند اما اخذ گواهینامه‌های بین‌المللی برای بحران مالی شرکت‌ها تاثیر ندارد.

سلیمانی و مجبوری یزدی (۱۳۹۸)، به بررسی تاثیر استراتژی زیست محیطی شرکت، تعهد مدیریت ارشد و عدم اطمینان زیست محیطی با تاکید بر نقش حسابداری مدیریت زیست محیطی، بر عملکرد زیست محیطی شرکت پرداختند. نتایج این پژوهش نشان داد که استراتژی‌های زیست محیطی بر عملکرد زیست محیطی شرکت‌ها تاثیر مثبت و معناداری دارند. استراتژی‌های زیست محیطی تاثیر مثبت غیر مستقیمی بر عملکرد زیست محیطی شرکت از طریق حسابداری مدیریت زیست محیطی داشتند. تعهد مدیریت ارشد بر عملکرد زیست محیطی سازمانی تاثیر مثبت و معناداری داشت. تعهد مدیریت ارشد بر عملکرد زیست محیطی شرکت از طریق حسابداری مدیریت زیست محیطی تاثیر غیر مستقیم، مثبت و معناداری

روش شناسی پژوهش

$$MFP_{it} = \beta_0 + \beta_1 MI_{it} + \beta_2 SIZE_{it} + \beta_3 LEV_{it} + \beta_4 CI_{it} + \beta_5 CD_{it} + \varepsilon_{it} \quad (1)$$

$$MFP_{it} = \beta_0 + \beta_1 SW\&H_{it} + \beta_2 SIZE_{it} + \beta_3 LEV_{it} + \beta_4 CI_{it} + \beta_5 CD_{it} + \varepsilon_{it} \quad (2)$$

$$MFP_{it} = \beta_0 + \beta_1 D\&S_{it} + \beta_2 SIZE_{it} + \beta_3 LEV_{it} + \beta_4 CI_{it} + \beta_5 CD_{it} + \varepsilon_{it} \quad (3)$$

$$MFP_{it} = \beta_0 + \beta_1 ER_{it} + \beta_2 SIZE_{it} + \beta_3 LEV_{it} + \beta_4 CI_{it} + \beta_5 CD_{it} + \varepsilon_{it} \quad (4)$$

که در آن:

متغیرهای وابسته

MFP_{it} : معیارهای مالی نوین می باشد که به شرح زیر محاسبه می شود:

$$MFP = EVA_{it} + MVA_{it} + REVA_{it} + Q.Tobin_{it}$$

EVA : ارزش افزوده اقتصادی می باشد که معیاری برای اندازه گیری توانایی مدیریت جهت افزایش عملکرد و ارزش افزوده است. ماهیت اصلی ارزش افزوده اقتصادی توسط ژول استرن و بنت استوارت در دهه ۱۹۷۰ پایه ریزی شد. به عبارت دیگر، ارزش افزوده اقتصادی مثبت نشان دهنده تخصیص بهینه منابع، ایجاد ارزش در شرکت و افزایش ثروت سهامداران است. از طرفی ارزش افزوده اقتصادی منفی بیانگر اتلاف منابع و تخصیص غیربهینه و ناکارآمد منابع شرکت و به تبع آن کاهش ثروت سهامداران است. اگر ارزش افزوده اقتصادی یک شرکت مثبت باشد، شرکت برای سهامداران سودآور است و این سود نشان دهنده توانمندی های مجموعه مدیران آن شرکت است؛ از این رو ارزش افزوده اقتصادی «سود مدیریت» نامیده می شود (قهرمانیان، ۱۳۹۰).

ارزش افزوده اقتصادی از فرمول زیر محاسبه می شود:

$$EVA = NOPAT_t - (WACC * Capital_{t-1})$$

$NOPAT$: سودخالص عملیاتی بعد از مالیات، $WACC$: میانگین موزون هزینه های سرمایه، $Capital$: خالص ارزش دارایی ها میانگین موزون هزینه های سرمایه از رابطه ی زیر محاسبه می شود:

$$WACC = \left(\frac{Em}{Em+Dm} \right) Ke + \left(\frac{Dm}{Em+Dm} \right) Kd$$

Dm : ارزش دفتری کل بدهی ها، Em : ارزش دفتری حقوق مالکانه، Kd : نرخ هزینه بدهی بعد از مالیات، Ke : نرخ هزینه حقوق مالکانه

تحقیق حاضر از لحاظ طبقه بندی بر مبنای هدف از نوع کاربردی و روش تحقیق از نوع کمی می باشد و از نظر تحلیل داده ها، توصیفی از نوع همبستگی می باشد. به منظور بررسی فرضیات تحقیق اطلاعات از صورت های مالی حسابرسی شده شرکت ها، یادداشت های همراه و گزارش فعالیت هیات مدیره به مجمع شرکت های تولیدی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران از طریق سایت کدال و نرم افزار ره آورد نوین استخراج شد. برای سنجش متغیرهای تحقیق از مدل رگرسیونی استفاده خواهد شد. همچنین جهت آزمون فرضیه ها و تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار R استفاده می شود.

جامعه و نمونه آماری

جامعه آماری پژوهش کلیه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در دوره زمانی ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸ پس از اعمال شرایط بوده است. شرایط مذکور به شرح زیر می باشد:

۱) تاریخ پذیرش آن ها در سازمان بورس اوراق بهادار قبل از سال ۱۳۹۱ بوده و تا پایان سال ۱۳۹۸ نیز در فهرست شرکت های بورس باشند.

۲) پایان سال مالی شرکت های موجود در صنعت ۲۹ اسفندماه هر سال باشد.

۳) باتوجه به ماهیت تحقیق و لزوم مقایسه شرکت های موجود در صنایع گوناگون از جمله مواد و محصولات دارویی، خودرو و ساخت قطعات، ساخت محصولات فلزی، ماشین آلات و تجهیزات، سیمان، آهک و گچ، فلزات اساسی، لاستیک و پلاستیک، فرآورده های نفتی، کک و سوخت هسته ای، خودرو و ساخت قطعات، استخراج کانه های فلزی و محصولات شیمیایی انتخاب گردیدند. این صنایع حجم زیادی از بازار را تشکیل داده و علیرغم مورد توجه بودن از اطلاعات همگنی نیز برخوردار هستند.

۴) اطلاعات مورد استفاده در این تحقیق در فاصله زمانی تحقیق در دسترس باشد.

باتوجه به شرایط ذکر شده، ۱۰۸ شرکت به عنوان نمونه آماری این پژوهش انتخاب شدند.

مدل ها و متغیرهای پژوهش

برای آزمون فرضیه ها از مدل های رگرسیونی زیر که با اقتباس از پژوهش های انجام شده توسط کونادو (۲۰۱۷) و موتاکین و سابرامینیام (۲۰۱۵) می باشد به شرح زیر استفاده خواهد شد:

NOPAT: سود عملیاتی پس از کسر مالیات در پایان دوره (t)،
 WACC: میانگین موزون هزینه‌ی سرمایه
 MCAPITAL: ارزش بازار شرکت در ابتدای دوره شرکت i در
 سال t-1

$$WACC_{it} = (ws_{it} * ks_{it}) + (wd_{it} * kd_{it})$$

WS: نسبت ارزش بازار سرمایه شرکت به مجموع ارزش بدهی و
 بازار سرمایه شرکت i در دوره t
 KS: نرخ هزینه سرمایه حقوق صاحبان سهام شرکت i در دوره t

Q.Tobin: در سال ۱۹۶۹، یک اقتصاددان به نام «جیمز توبین»،
 به منظور ارزیابی پروژه‌های سرمایه گذاری، از نسبت ارزش بازار
 شرکت به ارزش دفتری دارایی‌های شرکت استفاده نمود که این
 نسبت به شاخص Q توبین شهرت یافت (عباسی و ابراهیم زاده،
 ۱۳۹۱). هدف وی برقراری یک رابطه علت و معلولی بین شاخص
 Q توبین و میزان سرمایه گذاری انجام شده توسط شرکت بود،
 به طوری که اگر شاخص Q توبین محاسبه شده برای شرکت
 بزرگتر از عدد یک باشد، شرکت انگیزه زیادی برای سرمایه
 گذاری و رشد دارد. اگر نسبت Q توبین کوچکتر از یک باشد،
 نشان دهنده آن است که شرکت وضعیت مطلوبی ندارد و سرمایه
 گذاری در آن متوقف خواهد شد (حیدرپور و مستوفی، ۱۳۸۸).

$$Q = \frac{MVS+BVD}{BVA}$$

MVS: ارزش بازار سهام عادی، BVD: ارزش دفتری بدهی‌ها،
 BVA: ارزش دفتری دارایی‌ها

متغیرهای مستقل

MI: شاخص مدیریت محیطی می باشد که از طریق مولفه‌های
 زیر مورد ارزیابی قرار می‌گیرد:
 SW&H: سلامتی و ایمنی در محیط کار
 D&S: برنامه‌های آموزشی و توسعه کارکنان
 ER: روابط کارکنان
 ضمناً برای سنجش و اندازه گیری متغیرهای مستقل از
 یادداشتهای همراه و گزارش فعالیت هیات مدیره استفاده
 خواهد شد و اگر شرکت‌های مورد بررسی دارای هریک از مولفه-
 های فوق باشند با عدد یک و در غیر اینصورت صفر لحاظ می-
 شود.

MVA: ارزش افزوده بازار نشان دهنده ارزیابی سرمایه گذار از
 شرکت است و حداکثر نمودن آن هدف هر شرکتی است که به
 دنبال حداکثر کردن ثروت سهامداران است، زیرا با رشد قیمت
 سهم و افزایش ارزش بازار آن به طور عملی و واقعی به ثروت
 سهامداران شرکت افزوده می‌شود. بنابر این تغییرات ارزش افزوده
 بازار هر شرکت بیانگر تغییر ثروت سهامداران آن شرکت می‌باشد
 (رهنمای رودپشتی، ۱۳۸۶). ارزش افزوده بازار که شاخص ثروت
 آفرینی برای طبقه سهامداران می‌باشد تحت تاثیر قضاوت نسبت
 به ارزش افزوده اقتصادی می‌باشد. ارزش افزوده بازار زمانی ایجاد
 می‌شود که ارزش بازار واحدهای تجاری بیش از سرمایه به کار
 گرفته شده در آن باشد. هر چه ارزش افزوده بازار بزرگتر باشد
 یعنی بازار سرمایه انتظار دارد ارزش افزوده اقتصادی بیشتری در
 آینده ایجاد شود (طالب‌نیا و شجاع، ۱۳۹۰). از لحاظ تئوریک
 ارزش یک شرکت در یک تاریخ معین تابعی از انتظارات بازار
 سرمایه نسبت به ارزش افزوده اقتصادی سال‌های آینده است
 (مانوهار و همکاران^۱، ۱۹۹۹).

$$MVA = MCAPITAL - BVCAPITAL$$

MCAPITAL: ارزش بازار حقوق صاحبان سهام،

BVCAPITAL: ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام

REVA: باسیدور و همکارانش (۱۹۹۷) برای برطرف کردن معایب
 محاسبه‌ی ارزش افزوده‌ی اقتصادی، ابزار اندازه گیری عملکرد
 دیگری به نام ارزش افزوده‌ی اقتصادی تعدیل شده را معرفی
 کردند. آن‌ها معتقدند ارزش افزوده‌ی اقتصادی تعدیل شده،
 چارچوبی برای ارزیابی عملکرد و میزان ارزش افزوده برای
 سهامداران و سرمایه گذاران فراهم می‌کند. ارزش افزوده‌ی
 اقتصادی تعدیل شده شبیه معیار ارزش افزوده‌ی اقتصادی است
 با این تفاوت که در محاسبه‌ی ارزش افزوده‌ی اقتصادی تعدیل
 شده، مخارج سرمایه‌ای بر اساس ارزش بازار محاسبه می‌شود، نه
 بر اساس ارزش دفتری دارایی‌ها. نحوه محاسبه ارزش افزوده
 اقتصادی تعدیل شده همانند ارزش افزوده اقتصادی می‌باشد، اما
 تفاوت اساسی ارزش افزوده اقتصادی و ارزش افزوده اقتصادی
 تعدیل شده در مخارج سرمایه به کار رفته می‌باشد، در ارزش
 افزوده اقتصادی تعدیل شده بر اساس ارزش بازار شرکت در پایان
 دوره (t-1) و یا شروع دوره (t) می‌باشد، در حالیکه ارزش افزوده
 اقتصادی بر اساس ارزش دفتری دارایی‌ها در پایان همان سال
 محاسبه می‌شود.

$$REVA_{it} = NOPAT - WACC (MCAPITAL_{t-1})$$

¹ Manohar et al.

متغیرهای کنترلی

با توجه به پژوهش انجام شده توسط کونادو (۲۰۱۷)، متغیرهای زیر به عنوان متغیرهای کنترلی در نظر گرفته شد: *SIZE*: از طریق لگاریتم طبیعی ارزش کل دارایی‌های شرکت بدست می‌آید.

LEV: کل بدهی‌ها تقسیم بر کل دارایی‌های شرکت می‌باشد.
CI: از تقسیم کل دارایی‌های شرکت بر کل فروش شرکت بدست می‌آید.
CD: مدیرعامل عناوین رئیس یا نائب رئیس هیئت مدیره را در اختیار داشته باشد.

یافته های پژوهش

آمار توصیفی

برای اینکه تا حدودی اطلاعات نهفته در داده‌ها مختصر و محسوس شود و کلیاتی درباره ویژگی نمونه‌های مورد بررسی به

دست آید اقدام به تهیه و تنظیم آمار توصیفی می‌شود، این اطلاعات شامل: شاخص‌های مرکزی و پراکندگی از قبیل میانگین، میانه، انحراف معیار، حداقل و حداکثر، دامنه تغییرات می‌باشد. آمار توصیفی برای متغیرهای تحقیق در نگاره شماره ۲ نشان داده شده است.

در این پژوهش در دوره مطالعاتی ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸، در هر سال ۱۰۸ شرکت مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج نگاره فوق بیانگر آن است که تمام اطلاعات مورد نیاز در این پژوهش مربوط به ۸۶۴ سال - شرکت (۸ × ۱۰۸) به طور کامل استخراج شده است. در بین متغیرهای تحقیق پراکندگی مشاهدات با توجه به دامنه تغییرات که از تفاضل دو مقدار مذکور حاصل می‌شود برای معیارهای عملکرد مالی نوین و اندازه شرکت بیشتر از سایر متغیرهای تحقیق می‌باشد.

نگاره شماره ۲. آماره‌های توصیفی متناظر با متغیرهای پژوهش

نوع متغیر	میانگین	میانه	انحراف معیار	مینیمم	ماکسیمم	ضریب چولگی	ضریب کشیدگی
معیارهای مالی نوین	۲/۴۲۷	۲/۲۱	۱/۲۹	-۰/۸۰۸	۶/۳۴	۰/۷۹۸	-۰/۴۱۹
اندازه شرکت	۱۴/۳۸	۱۴/۱۰	۱/۵۱	۱۱/۰۴	۱۹/۱۴	۰/۹۶۲	۱/۱۰۰
اهرم مالی	۰/۵۷۶	۰/۵۷۸	۰/۱۹۷	۰/۰۹	۱/۷۹	۰/۵۰۳	۳/۰۵
شدت سرمایه	۰/۲۵۲	۰/۲۰۶	۰/۱۷۴	۰/۰۱۷	۰/۹۳۲	۱/۱۴	۰/۹۷۵
دوگانگی مدیرعامل	۰/۲۸	۰/۰	۰/۴۴۸	۰	۱	۰/۹۹۴	-۱/۰۱۴
مدیریت محیطی	۰/۵۰۷	۰/۶۶	۰/۲۳۱	۰	۱	-۰/۳۲۵	-۰/۱۸۴
سلامتی و ایمنی در محیط کار	۰/۵۹	۱	۰/۴۹۳	۰	۱	-۰/۳۴۸	-۱/۸۸
برنامه‌های آموزشی و توسعه کارکنان	۰/۸۹	۱	۰/۳۱۳	۰	۱	-۲/۴۹	۴/۲۵
روابط کارکنان	۰/۰۵	۰	۰/۳۱۳	۰	۱	۴/۲۶	۱۶/۲۲

منبع: یافته‌های پژوهشگر

نگاره شماره ۳. نتایج آزمون‌های مورد استفاده برای فرضیه

اصلی پژوهش

نوع آزمون	آماره‌ی آزمون	P-مقدار
F لیمر	۵/۹۳	۰/۰۰۰
هاسمن	۱۵/۲۷	۰/۰۰۰۹
بروش-گادفری	۱۵۹/۵۳	۰/۰۰۰
بروش-پاگن	۸/۱۶	۰/۱۴۷

منبع: یافته‌های پژوهشگر

آزمون F لیمر بیانگر این مطلب است که در سطح خطای ۵ درصد بین روش OLS و روش پانلی، باید از روش پانلی استفاده شود. پس از آنکه مدل پانلی انتخاب شد، برای تشخیص و شناخت درست مدل مورد استفاده و اینکه مدل اثرات ثابت موضوع روش تخمین است یا مدل اثرات تصادفی، از آزمون

آزمون فرضیه‌ها و تحلیل یافته‌های پژوهش

فرضیه اصلی: معیارهای مدیریت محیطی مسئولیت اجتماعی

بر عملکرد مالی شرکت تاثیر گذار است.

برای بررسی این فرضیه، مدل رگرسیون زیر برآزش داده می‌شود:

(۱)

$$MFP_{it} = \beta_0 + \beta_1 MI_{it} + \beta_2 SIZE_{it} + \beta_3 LEV_{it} + \beta_4 CI_{it} + \beta_5 CD_{it} + \varepsilon_{it}$$

قبل از آزمون مدل رگرسیون لازم است آزمون‌هایی را به منظور انتخاب بهترین مدل رگرسیون انجام دهیم. نتایج آزمون‌های مورد استفاده برای فرضیه اصلی پژوهش در نگاره شماره ۳ نشان داده شده است.

رسیدیم که باید برای برازش مدل از روش تعمیم یافته استفاده نماییم. پس از انجام این رگرسیون نتایج مدل به شرح نگاره زیر می‌باشد:

همان طور که ملاحظه می‌شود ماکسیمم مقادیر VIF نیز کمتر از ۱۰ بوده است از این رو وجود تمامی متغیرها در مدل آن را مخدوش نخواهند کرد. همچنین P-مقدار (۰/۰۰۰) آزمون معنی دار بودن مدل نیز مناسب بودن مدل را تأیید می‌کند. نتایج حاکی از آن است که با توجه به نتایج، آماره t (۳/۳۸) نشان می‌دهد که متغیر مستقل مدیریت محیطی در این مدل در سطح ۹۵٪ اطمینان، از لحاظ آماری معنادار می‌باشد زیرا اولاً مقادیر قدر مطلق این آماره بیشتر از ۱/۹۶ بوده ثانیاً P-مقدار (۰/۰۰۱) نیز کمتر از ۵ درصد می‌باشد. بنابر این معیارهای مدیریت محیطی مسئولیت اجتماعی بر عملکرد مالی شرکت تاثیر گذار است.

هاسمن استفاده می‌کنیم و با توجه به نتایج P-مقدار آزمون کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد پس روش با اثرات ثابت انتخاب خواهد شد. برای آزمون این که آیا خطای مدل مورد استفاده خود همبستگی سریالی دارند، از آزمون بروش-گادفری استفاده می‌کنیم. اگر P-مقدار از ۰/۰۵ کمتر باشد می‌توان گفت داده‌های مورد بررسی خود همبستگی سریالی دارند. همان طور که مشاهده می‌شود P-مقدار از ۵ درصد کمتر است لذا خود همبستگی خطای مدل پذیرفته می‌شود. برای آزمون این که آیا خطای مدل مورد استفاده ناهمسانی واریانس دارند، از آزمون بروش-پاگن استفاده می‌کنیم و همان طور که مشاهده می‌شود P-مقدار کمتر از ۵ درصد است لذا همسانی واریانس خطای مدل رد می‌شود. در نگاره شماره ۴ نتایج برآورد ضرایب رگرسیونی برای هر یک از متغیرهای پیش‌بینی مدل رگرسیونی ارائه شده است. در این راستا با جمع بندی پیش فرض‌های رگرسیون به این نتیجه

نگاره شماره ۴. نتایج برازش مدل رگرسیونی متناظر با مدل رگرسیونی شماره (۱)

نتیجه	P-مقدار	آماره t	انحراف استاندارد خطا	ضرایب متغیر در مدل	VIF	ضرایب
معناداری در مدل	۰/۰۰۶	۲/۷۱	۰/۴۱۷	۱/۱۳	-	عرض از مبدا
معناداری در مدل	۰/۰۰۱	۳/۳۸	۰/۱۸۹	۰/۶۳۹	۱/۲۵	مدیریت محیطی
معناداری در مدل	۰/۰۰۰	۳/۵۹	۰/۰۲۹	۰/۱۰۵	۱/۴۲	اندازه شرکت
عدم معناداری در مدل	۰/۰۶۲	-۱/۸۶	۰/۲۲۰	-۰/۴۱۰	۱/۶۳	اهرم مالی
معناداری در مدل	۰/۰۰۰	-۴/۸۶	۰/۲۴۷	-۱/۲۰۲	۱/۳۹	شدت سرمایه
عدم معناداری در مدل	۰/۹۳۳	۰/۰۸۳	۰/۰۹۵	۰/۰۰۷	۱/۰۰	دوگانگی مدیرعامل
۰/۳۳		ضریب تعیین				
۲۰/۹۷		آماره F		آزمون معنی داری مدل		
۰/۰۰۰		P-مقدار				
۲/۱۹		آماره دوربین-واتسون		آزمون دوربین-واتسون		
۰/۶۱۷		P-مقدار				
۰/۷۷۳		P-مقدار				

منبع: یافته‌های پژوهشگر

نگاره شماره ۵. نتایج آزمون‌های مورد استفاده برای فرضیه

فرعی اول پژوهش

P-مقدار	آماره آزمون	نوع آزمون
۰/۰۰۰	۵/۹۳	F لیمر
۰/۲۴۶	۶/۶۸	هاسمن
۰/۰۰۰	۱۶۵/۵	بروش-گادفری
۰/۰۶۹	۱۰/۲۳	بروش-پاگن

منبع: یافته‌های پژوهشگر

فرضیه فرعی اول: سلامتی و ایمنی در محیط کار بر عملکرد مالی نوین در شرکت‌ها موثر است.

برای بررسی این فرضیه از مدل رگرسیون زیر برازش داده می‌شود:

$$MFP_{it} = \beta_0 + \beta_1 SW\&H_{it} + \beta_2 SIZE_{it} + \beta_3 LEV_{it} + \beta_4 CI_{it} + \beta_5 CD_{it} + \varepsilon_{it}$$

مشابه با فرضیه قبل نتایج آزمون‌های تشخیصی برای داده‌های پانلی فرضیه فرعی اول پژوهش در نگاره شماره ۵ نشان داده شده است.

همان طور که ملاحظه می‌شود ماکسیمم مقادیر VIF نیز کمتر از ۱۰ بوده است از این رو وجود تمامی متغیرها در مدل آن را مخدوش نخواهند کرد. همچنین P-مقدار (۰/۰۰۰) آزمون معنی دار بودن مدل نیز مناسب بودن مدل را تأیید می‌کند. نتایج حاکی از آن است که با توجه به نتایج، آماره t (۲/۶۸) نشان می‌دهد که متغیر مستقل سلامتی و ایمنی در محیط کار در این مدل در سطح ۹۵٪ اطمینان، از لحاظ آماری معنادار می‌باشد زیرا اولاً مقادیر قدر مطلق این آماره بیشتر از ۱/۹۶ بوده ثانیاً P-مقدار (۰/۰۰۰) نیز کمتر از ۵ درصد می‌باشد. بنابراین سلامتی و ایمنی در محیط کار بر عملکرد مالی نوین در شرکت‌ها موثر است.

آزمون F لیمر بیانگر این مطلب است که در سطح خطای ۵ درصد بین روش OLS و روش پانلی، باید از روش پانلی استفاده شود. با استفاده از آزمون هاسمن همان طور که مشاهده شد P-مقدار بیشتر از ۰/۰۵ است، از این رو روش اثرات تصادفی انتخاب می‌شود. آزمون بروش-گادفری نشان داد که P-مقدار از ۵ درصد کمتر است لذا خودهمبستگی خطای مدل پذیرفته می‌شود و در آزمون بروش-پاگن نتایج حاکی از آن بود که P-مقدار بیشتر از ۵ درصد است لذا همسانی واریانس خطای مدل پذیرفته می‌شود. با جمع بندی پیش فرض‌های رگرسیون به این نتیجه رسیدیم که باید برای برازش مدل از روش تعمیم یافته استفاده نماییم. پس از انجام رگرسیون نتایج مدل به شرح نگاره شماره ۶ ارائه شد:

نگاره شماره ۶: نتایج برازش مدل رگرسیونی متناظر با مدل رگرسیونی شماره (۲)

ضریب	VIF	ضرایب متغیر در مدل	انحراف استاندارد خطا	آماره t	P-مقدار	نتیجه
عرض از مبدا	-	۱/۲۱۳	۰/۴۱۹	۲/۸۹	۰/۰۰۳	معناداری در مدل
سلامتی و ایمنی در محیط کار	۱/۱۹	۰/۲۳۸	۰/۰۸۸	۲/۶۸	۰/۰۰۷	معناداری در مدل
اندازه شرکت	۱/۳۵	۰/۱۱۲	۰/۰۲۹	۳/۸۵۷	۰/۰۰۱	معناداری در مدل
اهرم مالی	۱/۴۹	-۰/۳۹۹	۰/۲۲۰	-۱/۸۱	۰/۰۷۱	عدم معناداری در مدل
شدت سرمایه	۱/۷۳	-۱/۲۳۸	۰/۲۴۷	-۵/۰۰	۰/۰۰۰	معناداری در مدل
دوگانگی مدیرعامل	۱/۶۶	۰/۰۱۱	۰/۰۹۵	۰/۱۱۸۲	۰/۹۱	عدم معناداری در مدل
ضریب تعیین			۰/۳۵			
آزمون معنی داری مدل			آماره F		۲۰/۸۸	
			P-مقدار		۰/۰۰۰	
آزمون دوربین-واتسون			آماره دوربین-واتسون		۲/۱۸	
			P-مقدار		۰/۶۱۹	

منبع: یافته‌های پژوهشگر

نگاره شماره ۷: نتایج آزمون‌های مورد استفاده برای فرضیه

فرضیه دوم پژوهش

نوع آزمون	آماره آزمون	P-مقدار
F لیمر	۶/۱۲	۰/۰۰۰
هاسمن	۱۵/۰۵	۰/۰۱
بروش-گادفری	۱۶۸/۹	۰/۰۰۰
بروش-پاگن	۶/۵۶	۰/۲۵۶

منبع: یافته‌های پژوهشگر

آزمون F لیمر بیانگر این مطلب است که در سطح خطای ۵ درصد بین روش OLS و روش پانلی، باید از روش پانلی استفاده شود. نتایج حاصل از آزمون هاسمن نشان داد که P-مقدار کمتر از ۰/۰۵ است از این رو روش اثرات ثابت انتخاب می‌شود. در

فرضیه فرعی دوم: برنامه‌های آموزشی و توسعه کارکنان بر عملکرد مالی نوین در شرکت‌ها موثر است.

برای بررسی این فرضیه از مدل رگرسیون زیر برازش داده می‌شود:

مدل ۳

$$MFP_{it} = \beta_0 + \beta_1 D\&S_{it} + \beta_2 SIZE_{it} + \beta_3 LEV_{it} + \beta_4 CI_{it} + \beta_5 CD_{it} + \varepsilon_{it}$$

مشابه با فرضیه‌های قبل نتایج آزمون‌های تشخیصی برای داده‌های پانلی فرضیه فرعی دوم پژوهش در نگاره شماره ۷ نشان داده شده است.

آن را مخدوش نخواهند کرد. همچنین P-مقدار (۰/۰۰۰) آزمون معنی دار بودن مدل نیز مناسب بودن مدل را نیز تأیید می‌کند. نتایج حاکی از آن است که با توجه به نتایج، آماره t (۱۲/۳۳) نشان می‌دهد که متغیر مستقل برنامه‌های آموزشی و توسعه کارکنان در این مدل در سطح ۰.۹۵ اطمینان، از لحاظ آماری معنادار می‌باشد زیرا اولاً مقادیر قدر مطلق این آماره بیشتر از ۱/۹۶ بوده ثانیاً P-مقدار (۰/۰۰۰) نیز کمتر از ۵ درصد می‌باشد. بنابر این برنامه‌های آموزشی و توسعه کارکنان بر عملکرد مالی نوین در شرکت‌ها موثر است.

آزمون بروش-گادفری P-مقدار از ۵ درصد کمتر است لذا خودهمبستگی خطای مدل پذیرفته می‌شود و در آزمون بروش-پاگن نتایج مشاهده شده نشان دهنده آن است که P-مقدار بیشتر از ۵ درصد است لذا همسانی واریانس خطای مدل پذیرفته می‌شود. برای جمع بندی پیش فرض‌های رگرسیون به این نتیجه رسیدیم که باید برای برازش مدل از روش تعمیم یافته استفاده نماییم. پس از انجام این رگرسیون نتایج این مدل در نگاره شماره ۸ نشان داده می‌شود:

همان طور که ملاحظه می‌شود ماکسیمم مقادیر VIF نیز کمتر از ۱۰ بوده است از این رو وجود تمامی متغیرها در مدل

نگاره شماره ۸. نتایج برازش مدل رگرسیونی متناظر با مدل رگرسیونی شماره (۳)

نتیجه	P-مقدار	آماره t	انحراف استاندارد خطا	ضرایب متغیر در مدل	VIF	ضرایب
معناداری در مدل	۰/۰۱۹	۲/۳۴	۰/۴۲۹	۱/۰۰۹	-	عرض از مبدا
معناداری در مدل	۰/۰۰۰	۱۲/۳۳	۰/۰۱۳۷	۰/۱۶۹	۱/۱۰	برنامه‌های آموزشی و توسعه کارکنان
معناداری در مدل	۰/۰۰۰	۴/۳۴	۰/۰۲۹	۰/۱۲۵	۱/۲۷	اندازه شرکت
عدم معناداری در مدل	۰/۰۹۶	-۱/۶۷	۰/۲۲۱	-۰/۳۶۸	۱/۵۷	اهرم مالی
معناداری در مدل	۰/۰۰۰	-۵/۰۹۵	۰/۲۴۸	-۱/۲۶	۱/۷۱	شدت سرمایه
عدم معناداری در مدل	۰/۸۴۲	۰/۱۹۸	۰/۰۹۶	۰/۰۱۹	۱/۵۱	دوگانگی مدیرعامل
۰/۳۴			ضریب تعیین			
۱۸/۸۹	آماره F		آزمون معنی داری مدل			
۰/۰۰۰	P-مقدار					
۲/۱۸	آماره دوربین-واتسون		آزمون دوربین-واتسون			
۰/۶۱۹	P-مقدار					

منبع: یافته‌های پژوهشگر

از ۵ درصد کمتر است لذا خودهمبستگی خطای مدل پذیرفته می‌شود. در آزمون بروش-پاگن مشاهده می‌شود P-مقدار بیشتر از ۵ درصد است لذا همسانی واریانس خطای مدل پذیرفته می‌شود. در این راستا با جمع بندی پیش فرض‌های رگرسیون به این نتیجه رسیدیم که باید برای برازش مدل از روش تعمیم یافته استفاده نماییم. پس از انجام این رگرسیون نتایج این مدل در نگاره شماره ۱۰ آورده شده است:

نگاره شماره ۹. نتایج آزمون‌های مورد استفاده برای فرضیه

فرضیه سوم پژوهش

P-مقدار	آماره آزمون	نوع آزمون
۰/۰۰۰	۵/۹۹	F لیمر
۰/۰۰۱	۲۱/۲۲	هاسمن
۰/۰۰۰	۱۶۱/۱	بروش-گادفری
۰/۱۶	۷/۹۲	بروش-پاگن

منبع: یافته‌های پژوهشگر

فرضیه فرعی سوم: روابط کارکنان بر عملکرد مالی نوین در شرکت‌ها موثر است.

برای بررسی این فرضیه از مدل رگرسیون زیر برازش داده می‌شود:

مدل ۴

$$MFP_{it} = \beta_0 + \beta_1 ER_{it} + \beta_2 SIZE_{it} + \beta_3 LEV_{it} + \beta_4 CI_{it} + \beta_5 CD_{it} + \varepsilon_{it}$$

مشابه با فرضیه‌های قبل نتایج آزمون‌های تشخیصی برای داده‌های پانلی فرضیه فرعی سوم پژوهش در نگاره شماره ۹ نشان داده شده است.

آزمون F لیمر بیانگر این مطلب است که در سطح خطای ۵ درصد بین روش OLS و روش پانلی، باید از روش پانلی استفاده شود. در آزمون هاسمن همان طور که مشاهده می‌شود P-مقدار کمتر از ۰/۰۵ است از این رو روش اثرات ثابت انتخاب می‌شود. از آزمون بروش-گادفری، این نتیجه مشاهده می‌شود که P-مقدار

نگاره شماره ۱۰. نتایج برازش مدل رگرسیونی متناظر با مدل رگرسیونی شماره (۴)

ضرایب	VIF	ضرایب متغیر در مدل	انحراف استاندارد خطا	آماره t	P-مقدار	نتیجه
عرض از مبدا	-	۱/۳۲	۰/۴۲۳	۳/۱۲	۰/۰۰۲	معناداری در مدل
روابط کارکنان	۱/۱۵	۰/۶۱	۰/۲۰۹	۲/۹۱	۰/۰۰۴	معناداری در مدل
اندازه شرکت	۱/۶۵	۰/۱۱۳	۰/۰۲۹	۲/۹۱	۰/۰۰۴	معناداری در مدل
اهرم مالی	۱/۱۲	-۰/۴۷۱	۰/۲۲۲	-۲/۱۲	۰/۰۳۴	معناداری در مدل
شدت سرمایه	۱/۱۱	-۱/۱۴	۰/۲۵۰	-۴/۵۵	۰/۰۴۶	معناداری در مدل
دوگانگی مدیرعامل	۱/۰۰	۰/۰۴۷	۰/۰۹۵	۰/۴۸۵	۰/۶۲۷	عدم معناداری در مدل
ضریب تعیین			۰/۳۶			
آزمون معنی داری مدل			آماره F	۲۰/۳۵		
			P-مقدار	۰/۰۰۰		
آزمون دوربین - واتسون			آماره دوربین - واتسون	۲/۱۹		
			P-مقدار	۰/۶۱۷		

منبع: یافته‌های پژوهشگر

همچنین یافته‌های زیر با توجه به آزمون فرضیه‌های فرعی و موضوع اصلی تحقیق مشخص شده است:

شواهد تجربی به دست آمده نشان می‌دهد که مولفه‌های سلامتی و ایمنی در محیط کار، برنامه‌های آموزشی و توسعه کارکنان و روابط کارکنان که با توجه به طبقه بندی افشای منابع انسانی از مطالعه‌ای که توسط موتاکین و سابرامینیام (۲۰۱۵) مورد بررسی قرار گرفت، رابطه مستقیم و معناداری با عملکرد مالی شرکت‌ها با تاکید بر معیارهای مالی نوین دارد.

در فرضیه فرعی اول نتایج با توجه به آماره t (۲/۶۸) نشان داد که متغیر مستقل سلامت و ایمنی در محیط کار با سطح ۹۵٪ اطمینان، از لحاظ آماری معنادار بوده است زیرا اولاً مقادیر قدر مطلق این آماره بیشتر از ۱/۹۶ بوده و ثانیاً P-مقدار (۰/۰۰۰) نیز کمتر از ۵ درصد می‌باشد، لذا سلامتی و ایمنی در محیط کار بر عملکرد مالی نوین در شرکت‌ها موثر بود. در فرضیه فرعی دوم نیز که به بررسی برنامه‌های آموزشی و توسعه کارکنان پرداخته شد، نشان داد که آماره t (۱۲/۳۳) در این مدل در سطح ۹۵٪ اطمینان، از لحاظ آماری معنادار می‌باشد که دلایل معنادار بودن آن نیز همانند فرضیه فرعی اول می‌باشد، در نتیجه برنامه‌های آموزشی و توسعه کارکنان بر عملکرد مالی نوین در شرکت‌ها موثر بود. در فرضیه فرعی سوم نیز که روابط کارکنان به عنوان زیر مولفه مدیریت محیطی مورد آزمون قرار گرفت، نتایج نشان داد که آماره t (۲/۹۱) بدست آمده است و حاکی از آن است که این مولفه در سطح ۹۵٪ اطمینان، از لحاظ آماری معنادار می‌باشد و بنابراین روابط کارکنان بر عملکرد مالی نوین در شرکت‌ها موثر است.

همان طور که ملاحظه می‌شود ماکسیمم مقادیر VIF نیز کمتر از ۱۰ بوده است از این رو وجود تمامی متغیرها در مدل آن را مخدوش نخواهند کرد. همچنین P-مقدار (۰/۰۰۰) آزمون معنی دار بودن مدل نیز مناسب بودن مدل را نیز تأیید می‌کند. نتایج حاکی از آن است که با توجه به نتایج، آماره t (۲/۹۱) نشان می‌دهد که متغیر مستقل روابط کارکنان در این مدل در سطح ۹۵٪ اطمینان، از لحاظ آماری معنادار می‌باشد زیرا اولاً مقادیر قدر مطلق این آماره بیشتر از ۱/۹۶ بوده ثانیاً P-مقدار (۰/۰۰۴) نیز کمتر از ۵ درصد می‌باشد. بنابر این روابط کارکنان بر عملکرد مالی نوین در شرکت‌ها موثر است.

نتیجه گیری

با توجه به مطالعات انجام شده و جایگاه مسئولیت اجتماعی در عملکرد مالی نوین شرکت‌ها در دستیابی به مزیت رقابتی، در این پژوهش از معیار مدیریت محیطی شامل مولفه‌های سلامتی و ایمنی در محیط کار، برنامه‌های آموزشی و توسعه کارکنان و روابط کارکنان استفاده شد.

نتایج این مطالعه وجود رابطه مستقیم و مثبت بین شاخص مدیریت محیطی و عملکرد مالی شرکت‌ها را با توجه به آماره t (۳/۳۸) نشان می‌دهد و فرضیه اصلی این مطالعه که با استفاده از متغیر مستقل شاخص مدیریت محیطی مورد آزمون قرار گرفت در سطح ۹۵٪ اطمینان، از لحاظ آماری معنادار می‌باشد زیرا اولاً مقادیر قدر مطلق این آماره بیشتر از ۱/۹۶ بوده ثانیاً P-مقدار (۰/۰۰۱) نیز کمتر از ۵ درصد می‌باشد. بنابراین معیارهای مدیریت محیطی مسئولیت اجتماعی بر عملکرد مالی شرکت تأثیر گذار است.

منافع مالی خود را بدست آورند و اگر آن‌ها بخواهند منافع فعلی را فدا کنند و در جهت دستیابی به عملکردی بالا که باعث جذب سرمایه‌گذاران در طولانی مدت می‌شود، تلاش کنند، یک رابطه تأثیر گذار به وجود خواهد آمد و صنایع بایستی با در نظر گرفتن مولفه‌های زیست محیطی و منابع انسانی که از زیرمعیارهای مدیریت محیطی مورد بررسی در تحقیق فوق می‌باشد، قوانین و مقررات حاکم بر حفاظت زیست محیطی را به کارکنان خود آموزش دهند تا در جهت بهبود عملکرد شرکت تأثیر گذار باشد و در حفظ و جلوگیری از خسارات زیست محیطی موثر واقع شود و همچنین با اجرای طرح‌های تحقیق و توسعه در جهت حداقل کردن خسارات زیست محیطی برآیند.

یافته‌های به دست آمده در این مطالعه دانش مدیران شرکت‌های تولیدی را در مورد نقش مهمی که مسئولیت اجتماعی شرکت و شاخص‌های زیست محیطی به خصوص شاخص مدیریت محیطی می‌تواند داشته باشد مورد بررسی قرار داد و نتایج فرضیه‌ها نشان داد که مدیریت محیطی در ارتقاء مستقیم و غیر مستقیم عملکرد شرکت از طریق بهبود منابع انسانی و ایمنی محل کار نقش ایفا می‌کند و در راستای حفظ عملکرد محیطی می‌توان با اجرای شاخص‌های مدیریتی، عملکرد شرکت را افزایش داد، همچنین برای بخش‌های منابع انسانی توصیه می‌شود که شیوه‌ها و مسئولیت‌های محیطی را در سیستم‌های مدیریت منابع انسانی خود بگنجانند.

بنابراین، برای شرکت‌های تولیدی اجرای شاخص‌های مدیریتی مربوطه ضروری می‌باشد زیرا به کارمندان کمک می‌کند تا از نقش شرکت‌های خود در حفاظت از محیط زیست احساس افتخار کنند و جایگاه شرکت خود را برای جذب سرمایه‌گذاران و حفظ سهامداران شرکت‌ها و اطمینان آن‌ها از رعایت مسائل زیست محیطی ارتقا دهند. زیرا امروزه حفظ محیط زیست و رعایت مسائل زیست محیطی توسط شرکت‌ها، از اهمیت بالایی برای سرمایه‌گذاران و سهامداران برخوردار است که این موضوع می‌تواند منجر به ترویج توسعه پایدار شود. همچنین با توسعه مولفه‌های در نظر گرفته شده در این مطالعه می‌توان به اهداف توسعه توانایی‌ها، انگیزه و فرصت‌هایی مانند جذب و انتخاب افراد با علاقه به مسائل محیطی در شرکت‌ها دست یافت.

شرکت‌ها با تهیه امکانات و تجهیزات لازم و رعایت مسائل سلامت و ایمنی در محیط کار برای کارکنان، مشتریان و سایر ذینفعان می‌توانند علاوه بر حفظ سلامت آن‌ها، در راستای توسعه پایدار و افزایش بهره‌وری جایگاه شرکت را در میان سایر رقبا ارتقاء دهند و بهبود بخشند.

علاوه بر این، شرکت‌ها با ارائه برنامه‌های آموزش محیطی بر حفظ، توسعه و بهبود مهارت‌ها و دانش کارکنان تمرکز می‌کنند

لازم به توضیح است که همانطور که آگونیس و گلاواس (۲۰۱۲) بیان کردند، مسئولیت اجتماعی شرکتی را می‌توان به عنوان زمینه‌ها و اقدامات خاص سازمانی تعریف کرد که انتظارات ذینفعان و عملکرد اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی را در بر می‌گیرد و همچنین طبق مطالعات لین و همکاران (۲۰۱۹) عدم عملکرد یک شرکت در راستای اجرای مسئولیت اجتماعی احتمالاً هزینه‌های قابل توجهی را به همراه خواهد داشت و از نظر مالی نیز منجر به کاهش سود می‌شود و باعث می‌شود شرکت از نظر اجتماعی موقعیت خوبی نداشته باشد، لذا اتخاذ سیاست‌های مسئولیت پذیری اجتماعی می‌تواند سودآوری بیشتری در شرکت‌ها ایجاد کند و انگیزه‌ای برای سرمایه‌گذاران در جهت افزایش سرمایه‌گذاری در برنامه‌های مسئولیت اجتماعی شرکتی فراهم آورد.

نتایج این پژوهش با مطالعه آبدگارسیا و همکاران (۲۰۲۱) که ارتباط مسئولیت اجتماعی شرکت و مدیریت منابع انسانی را مورد بررسی قرار دادند همخوانی دارد و همانند نتایج حاصل از پژوهش آن‌ها که وجود رابطه مستقیم و مثبت بین مسئولیت اجتماعی شرکت و عملکرد را نشان داد، در این پژوهش نیز وجود رابطه مستقیم و معناداری بین عملکرد مدیریت محیطی و عملکرد مالی نوین تایید شد.

همچنین نتایج مطالعه حاضر با پژوهش انجام شده توسط زومینگ (۲۰۱۹) یکسان می‌باشد و یافته‌ها نشان می‌دهد که عملکرد محیطی و عملکرد مالی شرکت به طور کلی با یکدیگر ارتباط مثبت و معناداری دارند. در پژوهشی که توسط کونادو (۲۰۱۷) بر عملکرد محیطی و عملکرد مالی شرکت‌ها در انگلستان صورت گرفت به این نتیجه رسیدند که به طور کامل ارتباطی بین سلامتی و ایمنی در محیط کار و روابط کارکنان و بازده دارایی‌ها، بازده سرمایه و قیمت سهام وجود دارد که باتوجه به تحقیق حاضر این ارتباط در فرضیه‌های فرعی دوم و سوم قابل مشاهده است و ارتباط این دو مولفه با عملکرد مالی نوین تایید می‌شود.

پیشنهادهای پژوهش

باتوجه به مطالب گفته شده و ارتباطی که بین نقش شاخص‌های مدیریت محیطی با عملکرد مالی در شرکت‌های تولیدی وجود داشت، موارد زیر به مدیران شرکت‌ها پیشنهاد می‌گردد:

همانطور که مشخص است ارتقاء مدیریت محیطی مشمول زمان می‌باشد زیرا گاهی اوقات سرمایه‌گذاری در رویه‌های محیطی ممکن است فوراً نتیجه ندهد اما در سال‌های آینده سودمند خواهد بود. مدیران استراتژیک در شرکت‌ها امیدوار خواهند بود که پس از انجام فعالیت‌های مدیریت محیطی زیست،

فهرست منابع

- و اهداف زیست محیطی با یک سیستم ارزیابی و پاداش تعریف می‌شود که شامل شاخص‌های محیطی باشد که پاداش‌های مالی و غیر مالی را به کارمندان ارائه می‌دهد، در نتیجه علاقه، تعهد و مشارکت آن‌ها در مسائل محیطی افزایش می‌یابد.
- با توجه به نتایج بدست آمده، شرکت‌هایی که از سیستم‌های برنامه‌های آموزشی و توسعه کارکنان در جهت توسعه، آموزش، انتخاب، انتصاب و جبران خسارت برای کارکنان در سیستم مدیریت منابع انسانی استفاده نمایند و قوانین و دستورالعمل‌های مشخصی را در این حوزه تدوین و اجرا کنند، قادر به دستیابی به اهداف و توسعه استراتژی‌های موثر و انعطاف پذیر خواهند بود و همچنین به اجرای سیاست‌های درون سازمانی و سازگار با فعالیت‌های شرکت در جهت اطمینان از اینکه منابع انسانی در دستیابی به اهداف سازمان مشارکت دارند و با ارائه راهکارهایی برای توسعه منابع انسانی در جهت کمک به بهبود توانایی، فرصت و انگیزه کارکنان، استفاده خواهد کرد.
- مدیریت روابط کارکنان به عنوان یک استراتژی، برنامه و فناوری برای مدیریت موثر نحوه ارتباط شرکت‌ها با کارمندان آینده، فعلی و سابق شناخته می‌شود. هدف از مدیریت روابط کارکنان ایجاد و پرورش روابط هماهنگ بین مدیریت سازمان و کارکنان برای دستیابی به اهداف سازمانی می‌باشد. لذا برای توسعه روابط کارکنان و در جهت موثر بودن روابط، نیاز به همکاری بین مدیران، سهامداران و کارکنان مشهود است و این امر خواستار تدوین سیاست‌هایی است که به حفظ انصاف و کارایی در محل کار کمک کند. بنابراین با توجه به نتایج بدست آمده پیشنهاد می‌گردد که شرکت‌ها با مدیریت مناسب روابط کارمندان در هر واحد تجاری که می‌تواند با تدوین طرح‌هایی برای پرداخت پاداش، اجرای سیستم ارتباطی شفاف و توجه مناسب نسبت به شکایات کارمندان تضمین شود و بهترین شیوه‌های مدیریت روابط کارمندان که شامل قوانین کار و استخدام و مهارت منابع انسانی در توسعه روش‌هایی است که روابط کاری را بهبود می‌بخشد اجرا نمایند.
- همچنین به پژوهشگران پیشنهاد می‌گردد در پژوهش‌های آتی موضوعات زیر را مورد بررسی قرار دهند:
- بررسی سایر شاخص‌های مسئولیت اجتماعی با تاکید بر معیارهای عملکرد مالی نوین
 - بررسی رابطه شاخص‌های مدیریت محیطی در سایر صنایع با تاکید بر معیارهای عملکرد مالی نوین
 - بررسی مولفه‌های مدیریت محیطی مسئولیت اجتماعی بر عملکرد مالی سایر انواع شرکت‌ها
- * آشنایی با سیستم مدیریت زیست محیطی و نظام مدیریت. (۱۳۸۷). سازمان حفاظت محیط زیست، معاونت آموزش و پژوهش، دفتر مشارکت و آموزش همگانی، طرح مدیران سبز اندیش، شماره ۸.
- * حیدرپور، فرزانه و مستوفی، حمید. (۱۳۸۸). بررسی رابطه بین نسبت Q توبین و ارزش افزوده اقتصادی پالایش شده در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه حسابداری مالی، سال اول، شماره اول، تابستان، صص ۳۷-۲۰.
- * دارابی، رویا و اکبری، مریم. (۱۳۹۴). بررسی عوامل موثر بر اجرای حسابداری محیط زیست، پژوهشنامه اقتصاد و کسب و کار، سال ششم، شماره دهم، صص ۸۴-۷۱.
- * رهنمای رودپشتی، فریدون. (۱۳۸۶). ارزیابی کارکرد ارزش افزوده اقتصادی و ارزش افزوده بازار جهت ارزیابی عملکرد اقتصادی شرکت‌ها، فصلنامه پژوهشنامه اقتصادی، سال هفتم شماره سوم، پاییز.
- * زندی، آناهیتا و فغانی ماکرانی، خسرو. (۱۳۹۷). بررسی تاثیر عملکرد اجتماعی، زیست محیطی (محیطی) و اخلاقی بر عملکرد مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار، دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، دوره ۷، شماره ۲۶، صص ۱۵۸-۱۴۵.
- * سلیمانی، غلامرضا و مجبوری یزدی، هدی. (۱۳۹۸). "بررسی تاثیر استراتژی زیست محیطی، عدم اطمینان زیست محیطی و تعهد مدیریت ارشد بر عملکرد زیست محیطی شرکتی: نقش حسابداری مدیریت زیست محیطی"، فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مدیریت، صص ۱۰۴-۸۷.
- * طالب نیا، قدرت اله و شجاع، اسماعیل. (۱۳۹۰). رابطه بین نسبت ارزش افزوده بازار (MVA) به سود حسابداری و نسبت ارزش افزوده اقتصادی (EVA) به سود حسابداری در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، مجله حسابداری مدیریت، سال چهارم، شماره هشتم، بهار ۱۳۹۰.
- * عباسی، ابراهیم و ابراهیم زاده رحیملو، بهروز. (۱۳۹۱). بررسی تاثیر نسبت Q توبین و نرخ رشد درآمد بر سطح سرمایه گذاری در شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه دانش سرمایه گذاری، سال اول، شماره اول، صص ۹۷-۸۳.
- * فخاری، حسین؛ ملکیان، اسفندیار و جفایی رهنی، منیر. (۱۳۹۶). تبیین و رتبه بندی مولفه‌ها و شاخص‌های گزارشگری زیست محیطی، اجتماعی و راهبردی شرکتی به

- * Chan, M. C., Watson, J., & Woodliff, D. (2014). Corporate Governance Quality and CSR Disclosures. *Journal of Business Ethics*, 125(1), 59-73.
- * Chukwudi, D. (2014). The impact of teamwork on organizational productivity. Retrieved on 28 Feb, 2020 from: <http://nairaproject.com/projects/522.html>.
- * Cleary, P., Quinn, M. (2016), "Intellectual capital and business performance - an exploratory study of the impact of cloud-based accounting and finance infrastructure", *Journal of Intellectual Capital*, Vol. 17 Iss 2, <http://dx.doi.org/10.1108/JIC-06-2015-0058>.
- * Derila, P., Evana, E. ., & Dewi, F. G. (2020). Effect of Environmental Performance and Environmental Costs on Financial Performance with CSR Disclosure as Intervening Variables. *International Journal for Innovation Education and Research*, 8(1), 37-43. <https://doi.org/10.31686/ijer.vol8.iss1.2054>.
- * Ensign Energy Services Inc. (2004). Health, Safety and Environment Management System.
- * Freeman, R.E. (1984), *Strategic Management: A Stakeholder Approach*, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, NJ.
- * GAO, S. S., Heravi, S., & Xiao, J. Z. (2005). Determinants of corporate social and environmental reporting in Hong Kong: a research note. *Accounting Forum*, 29(2), 233-242.
- * Harrison, J.S.; Phillips, R.A.; Freeman, R.E. (2019). On the 2019 business roundtable "Statement on the purpose of a corporation". *J. Manag.*, 46, 1223-1237.
- * Jing, Z. (2013). Research on Employee Relationship Management of SMEs in china. Fifth international conference, (pp. 1-7). China
- * Jizi, M. I., Salama, A., Dixon, R., & Stratling, R. (2014). Corporate Governance and Corporate Social Responsibility Disclosure: Evidence from the US Banking Sector. *Journal of Business Ethics*, 125(4), 601-615.
- * Kaplan R.S, Norton D.P. *Strategy Maps*, Boston. (2004), Harvard Business School Press, P180-194.
- * Konadu, Renata. (2017). corporate environmental performance and corporate financial performance: empirical evidence from the United Kingdom. Doctorate Thesis (Doctorate). Bournemouth University.
- * Lin, W., Ho, J., & Sambasivan, M. (2019). Impact of Corporate Political Activity on the Relationship between Corporate Social Responsibility and Financial Performance: A Dynamic Panel Data Approach. *Sustainability*, 11 (1), 60.
- * Manohar, R.(1999)."Economic value added – the bottom – line measure for corporate performance". , akaunian nasional, university tenga national.
- * Margolis, J.D., Elfenbein, H.A., Walsh, J.P. (2009). Does It Pay to Be Good... and Does It Matter? A Meta analysis of the Relationship between Corporate Social and Financial Performance. And does it matter.
- * Mirfazli, E. (2008). Evaluate corporate social responsibility disclosure at Annual Report Companies in multifarious group of industry members of Jakarta Stock Exchange (JSX), Indonesia. *Social Responsibility Journal*, 4(3), 388-406.
- * Montabon, F., Sroufe, R., and Narasimhan, R., (2007). An Examination of Corporate Reporting, روش تحلیل سلسله مراتبی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار، دو فصلنامه حسابداری ارزشی و رفتاری، جلد دوم، شماره ۴، صص ۱۸۷-۱۵۳.
- * قهرمانیان، حامد. (۱۳۹۰). ارزش افزوده اقتصادی (EVA) معیاری توانا برای سنجش بازده سهام، روزنامه دنیای اقتصاد، <https://www.donya-e-eqtasad.com/fa/tiny/news-424035>
- * وقفی، سید حسام؛ کامران راد، صدیقه؛ علیزاده بیرجندی، حامد و فیاض، علی. (۱۳۹۹). تاثیر اهتمام مطلوب مدیریت محیط زیست، کنترل کیفیت و بهداشت کارکنان بر بحران مالی و عملکرد با تأکید بر نقش مدیریت دولتی، نشریه علمی پژوهش‌های پیشرفت: سیستم‌ها و راهبردها، https://smrj.ihu.ac.ir/article_206068.html
- * Aguinis, H., & Glavas, A. (2012). What we know and don't know about corporate social responsibility: A review and research agenda. *Journal of Management*, 38(4), 932-968.
- * Ahmad, N. N. N., Sulaiman, M., & Siswantoro, D. (2003). Corporate social responsibility disclosure in Malaysia: An analysis of annual reports of Klse listed companies. *International Journal of Economics, Management and Accounting*, 11(1).
- * Akisik, O., Gal, G. (2011). Sustainability in businesses, corporate philanthropy, and accounting standards: an empirical study. *Int. J. Account. Inf. Manag.* 19, (3), 304-324.
- * Akpan, A.P., Amuamuziam Okwudu, A., Imagha. O.R. (2021). Exploring the Link between Employee Relationship Management and Organisational Citizenship Behaviour. *Saudi J Econ Fin*, 5(4): 164-172.
- * Albertini, E., (2013). Does Environmental Management Improve Financial Performance? A Meta-Analytical Review. *Organization & Environment*, 26 (4), 431-457.
- * Anas, A., Rashid, H. M.A., & Annuar, H. A. (2015). The effect of award on CSR disclosures in annual reports of Malaysian PLCs. *Social Responsibility Journal*, 11(4), 831-852.
- * Auer, B. R., & Schuhmacher, F. (2016). Do socially (ir) responsible investments pay? New evidence from international ESG data. *Quarterly review of economics and finance*, 59, 51-62, <https://doi.org/10.1016/j.qref.2015.07.002>
- * Bacidore, J.M., Boquist, J.A., Milbourn, T.T. & Thakor, A.V. (1997). The Search for the Best Financial Performance measure. *Financial Analysis Journal*, 53 (3): 11-20.
- * Benlemlih, M. (2019). Corporate social responsibility and dividend policy. *Res. Int. Bus. Financ.* 47, 114-138.
- * Branco, M. C., & Rodrigues, L. L. (2008). Factors Influencing Social Responsibility Disclosure by Portuguese Companies. *Journal of Business Ethics*, 83(4), 685-701.

- Corporate social responsibility and firm performance in the hotel industry .The mediating role of green human resource management and environmental outcomes. *Journal of Business Research*, 123, 57–69.
- * Weihrich, Heinz & Koontz, Harold (1993). *Management: a Global Perspective*. New York. McGraw- Hill. 10th Ed.
- * Widodo, M.A., Sigit, K., Noveria, R., and Diarany, S., (2020), *Managing the firm environmental and financial performance: new insight from government ownership*, DOI: 10.17512/pjms.2020.21.2.18.
- * Wolfe, Joseph. (2003). "THE Tobin q as a Company Performance Indicator", *Developments in Business Simulatin and Experiential Learning*, Vol. 30. Pp.155-159.
- * Zuoming. Liu, (2019), "unraveling the complex relationship between environmental and financial performance", *international journal of production economics*, doi: 10.1016/1.ijpe.2019.07.005.
- Environmental Management Practices and Firm Performance. *Journal of Operations Management*, 25 (5), 998-1014.
- * Muttakin, M. B., & Subramaniam, N. (2015). Firm ownership and board characteristics: Do they matter for corporate social responsibility disclosure of Indian Companies? *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*, 6(2), 138-165.
- * Ness, M.R. (1992). Corporate philanthropy. *Br. Food J.* 94 (7), 38–44.
- * Nizam, E, Ng A., Dewandaru, G., Nagayev, R., Nkoba, MA. (2019). The Impact of Social and Environmental Sustainability on Financial Performance: A Global Analysis of the Banking Sector, *Journal of Multinational financial Management*, <https://doi.org/10.1016/j.mulfin.2019.01.002>.
- * Paltrinieri, A., Dreassi, A., Migliavacca, M., Piserà, S., (2020). Islamic finance development and banking ESG scores: evidence from a cross-country analysis. *Res. Int. Bus. Financ.* 51,101100.
- * Pekovic, S., Vogt, S. (2020). The fit between corporate social responsibility and corporate governance: the impact on a firm's financial performance, *Review of Managerial Science*, <https://doi.org/10.1007/s11846-020-00389-x>.
- * Porter ME, Kramer MR. (2006). Strategy and society: the link between competitive advantage and corporate social responsibility. *Harvard Bus Rev* 84(12):78–92.
- * Ramzan, M., Amin, M., Abbas, M. (2021). How does corporate social responsibility affect financial performance, financial stability, and financial inclusion in the banking sector? Evidence from Pakistan, *Research in International Business and Finance*, 55, 101314, <https://doi.org/10.1016/j.ribaf.2020.101314>.
- * Ratanajongkol, S., Davey, H., & Low, M. (2006). Corporate social reporting in Thailand: The news is all good and increasing. *Qualitative Research in Accounting and Management*, 3(1), 67-83.
- * Ronnegard, D.; Smith, N.C. (2019). Shareholder primacy vs. stakeholder theory: The law as constraint and potential enabler of stakeholder concerns. In *Cambridge Handbook of Stakeholder Theory*; Harrison, J.S., Barney, J.B., Freeman, R.E., Phillips, R.E., Eds.; Cambridge University Press: Cambridge, UK, pp. 117–131.
- * Sobhani, F. A., Amran, A., & Zainuddin, Y. (2009). Revisiting the practices of corporate social and environmental disclosure in Bangladesh. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 16(3), 167-183.
- * Thi Thao, M. (2017). *Institutional Environment, Corporate Governance and Corporate Social Responsibility Disclosure: A Comparative Study Of Southeast Asian Countries*, A Thesis Submitted to the University of Huddersfield in partial fulfilment of the requirements for the Degree of Doctor of Philosophy.
- * Tsoutsoura, Margarita (2004), "Corporate Social Responsibility and Financial Performance", Working Paper, Haas School of Business. University of California.
- * Úbeda-García, M., Claver-Cortés, E., Marco-Lajara, B., Zaragoza-Sáez, P., & García -Lillo, F. (2021).

Accounting Knowledge & Management Auditing
Vol. 12/ No. 47/ Autumn 2023

Investigating the Impact of Environmental Management Criteria on Social Responsibility on Financial Performance of Manufacturing Companies with Emphasis on New Financial Criteria in Accounting

Hooman Jafarpour Inallo

Department of Accounting, Birjand Branch, Islamic Azad University, Birjand, Iran
h.m.jafarpour@gmail.com

Habib Nakhaei

Assistant Department of Accounting, Birjand Branch, Islamic Azad University, Birjand, Iran (Corresponding Author)
h.nakhaei48@yahoo.com

Ghodrat Talebnia

Associate Department of Accounting, Research Branch of Tehran, Islamic Azad University, Tehran, Iran gh_talebnia@yahoo.com

Abstract

In the present study, the effect of environmental management criteria of social responsibility on the financial performance of manufacturing companies with emphasis on new financial criteria in accounting was investigated. According to studies, there are different categories for disclosing corporate social responsibility.

In this study, the criterion of environmental management with sub-criteria of health and safety in the workplace, training programs and employee development and employee relations were used as independent variables. Also, the variables of economic value added, market value added, adjusted economic value added and Q Tobin were measured to measure the financial performance of companies as dependent variables.

The present research is applied in terms of purpose classification and the research method is quantitative and in terms of data analysis is a correlational description. The data required to test the hypotheses were collected using the site of the stock exchange, accompanying notes and activity report of the board of directors to the assembly of 108 manufacturing companies listed on the Tehran Stock Exchange during the period 2013 to 2020 and using Multivariate regression method was analyzed using F-Lehmer, Hausmann, Bruch-Godfrey and Bruch-Pagen tests using R software. The results of testing the hypotheses showed that there is a positive and significant relationship between the three components used in environmental management indicators with modern financial criteria. According to the results of the present study, company managers by considering the components of environmental management can be effective in improving company performance and take steps to increase company value and sustainable development.

Keywords: Corporate Social Responsibility, Environmental Management, New Financial Performance

